

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 70

гр. С., 15.12.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк. РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ

Членове: полк. СВИЛЕН Р.
АЛЕКСАНДРОВ
полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ

при участието на секретаря ТАНЯ ИЛ. ДИМЧЕВА
като разгледа докладваното от полк. СВИЛЕН Р. АЛЕКСАНДРОВ Въззивно
частно наказателно дело № 20226000600063 по описа за 2022 година

и с участието на военните прокурори полк. Н.Н. и лейт. Н.С.

образувано по протест на двама прокурори от Военно-окръжна прокуратура
/ВОП/ - С. срещу определение № 29/09.12.2022 г. по чнд № 227/2022 г. по
описа на Софийския военен съд.

Производството е по реда на чл. 65, ал. 7 от НПК.

С обжалваното определение състав на Софийския военен съд /СВС/ е
изменил мярката за неотклонение на обвиняемия гр.л. И. А. М. от „Задържане
под стража“ в „Домашен арест“, която да се изпълнява на адрес: С., бул.
„.....“, бл., Съдът е постановил на основание чл. 62, ал.6, вр. ал. 1
НПК мярката за неотклонение да се контролира и чрез електронно
наблюдение по реда на чл. 274 ЗИНЗС.

В протеста се твърди, че атакуваното определение е неправилно и
незаконосъобразно. Сочи, че по делото не е изтекъл предвидения в закона
максимален срок за задържане под стража, както и че е налице реална
опасност обвиняемият М. да се укрие и да извърши друго престъпление.
Относно укриването му се изтъква неговото напускане на страната след
привличането му като обвиняем, което представляват израз на желанието му
да се укрие и осуети наказателното преследване, както и да не спази
процесуалните си задължения в рамките на развиващото се наказателно
производство. В тази връзка е и фактът, че М. собственоръчно е
упълномощил адвокат, който да го представлява преди задържането си в Г..
Този факт сочи, че той е знаел за повдигнатото спрямо него обвинение по
задочен ред; че е издирван, но се е укривал от органите по разследването.
Прокурорите считат, че е налице реална опасност ако е на свобода

обвиняемият да предприеме действия по манипулиране на доказателствени източници, въздействие върху свидетели и елиминиране на уличаващи го предмети и доказателства. Изтъква се и обстоятелството, че М. е привлечен към наказателна отговорност за деяние, което се отличава с изключителна обществена опасност, отличаваща го от други видове престъпления. Предлага се атакуваното определение да бъде отменено и спрямо обвиняемия да остане в сила мярката за неотклонение „Задържане под стража“.

В съдебно заседание представителите на Военно-апелативна прокуратура поддържат протеста по изложените съображения и излагат подробни съображения в негова подкрепа.

В съдебно заседание защитникът на обвиняемия счита, че протестът е неоснователен, а атакуваното определение правилно и законосъобразно. Навеждат се доводи, че към настоящия момент не е налице опасност М. да се укрие или да извърши друго престъпление, който извод се базира на обстоятелствата, че същият сам се е предал в присъствието на защитника си на компетентните германски власти; не е осъждан; срещу него не се водят други наказателни производства и е с влошено здравословно състояние, за което в ареста не е възможно да се полагат адекватни медицински грижи.

Обвиняемият М. поддържа защитника си.

Военно-апелативният съд, като взе предвид изложените от страните доводи, материалите по делото и атакувания първоинстанционен съдебен акт, намира за установено следното:

Протестът е допустим като подаден в законоустановения 3-дневен срок чрез съда, който е постановил първоинстанционния съдебен акт и от лица, които имат право на протест.

Разгледан по същество, същият е неоснователен.

Досъдебното производство /ДП/ № 194/2019 г. по описа на СДВР, пр. пр. 906/2020 г. по описа на Специализираната прокуратура /СП/, е образувано на 10.10.2019 г. при условията на чл. 212, ал. 2 НПК /л. 5 – 9, т. 2 ДП/ с протокол за оглед на местопроизшествие – мястото на убийството на С. К. М..

С постановление от 20.05.2020 г. на прокурор от Специализираната прокуратура /л. 1 - 2, т. 6 ДП/, на И. А. М. е повдигнато обвинение по чл. 116, ал. 1, т.т. 9 и 10, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал. 1 НК, за това, че на неустановена дата в периода от началото на месец август 2019 г. до 10.10.2019 г. в гр. С., действайки в съучастие като подбудител, чрез обещание за даване на парична облага след деянието, умишлено склонил П. П. К. – извършител и Б. Г. И. – помагач, умишлено да умъртвят С. К. М., като деянието е извършено предумишлено – на 10.10.2019 г., около 19.35 ч., в гр. С., ж.к., на улица, минаваща пред блок, чрез произвеждане от П. П. К. на три изстрела с огнестрелно оръжие, като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група. Обвинението е повдигнато на лицето в негово отсъствие. Постановлението е предявено на

служебния му защитник на 22.05.2020 г., а на упълномощения му защитник – адв. И. В. от САК – на 12.10.2020 г.

На 20.05.2020 г. досъдебното производство е изпратено по компетентност на ВОП-С., тъй като е установено че лицето Б. Г. И. е подполковник от ..., поради което и на основание чл. 396, ал. 2, вр. ал. 1, т. 3 от НПК делото е подсъдно на военен съд.

С постановление от 20.05.2020 г. на прокурор от Военно-окръжна прокуратура - С., ДП № 194/2019 г. по описа на СДВР, пр. пр. 906/2020 г. по описа на Специализираната прокуратура, е прието по компетентност и е образувано ДП № 25-Сл/2020 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – С., пр. пр. № 559/2020 г.

С постановление от 22.05.2020 г. на военен прокурор /л. 5, т. 6 ДП/, на И. М. е повдигнато обвинение по чл. 116, ал. 1, т. 7 и т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал. 1 НК, за това, че на неустановена дата в периода от началото на месец август 2019 г. до 10.10.2019 г. в гр. С., в съучастие с подполковник Б. Г. И., като подбудител умишлено склонил извършителя П. П. К. на 10.10.2019 г. умишлено да умъртви С. К. М.. Обвинението му е повдигнато в негово отсъствие, като постановлението е предявено на служебния му защитник на 22.05.2020 г., а на упълномощения му защитник адв. И. В. от САК – на 12.10.2020 г.

С постановление от 21.05.2020 г. наблюдаващият военен прокурор /л. 20 – 22, т. 6 ДП/ е постановил мярка „Задържане под стража“ за срок от 72 часа, считано от датата на фактическото предаване на М. на българските съдебни власти по издадената от наблюдаващите прокурори от ВОП-С. спрямо него ЕЗА от същата дата /л. 32 – 36, т. 6 ДП/ за престъпление по чл. 116, ал. 1, т.т. 9 и 10, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал. 1 НК.

С постановление от 01.06.2021 г. /л. 18 - 19, т. 6 ДП/ на И. М. са повдигнати обвинения по чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. ал. 1 НК, за това, че през 2019 г., на неустановени дати от началото на месец август 2019 г. до 10.10.2019 г., в гр. С., в съучастие като подбудител и помагач с извършителя П. П. К., с подбудителя и помагач подполковник Б. Г. И. и с подбудителя и помагача В. П. Д., умишлено склонили П. П. К. и умишлено го улеснили на 10.10.2019 г., около 19.35 ч., в гр. С., ж.к., на улица, минаваща пред блок, умишлено да умъртви С. К. М., като убийството е извършено по начин и със средство, опасни за жИ.та на мнозина, с користна цел и предумишлено; и по чл. 321, ал. 3, пр. 2-ро, 3-то и 4-то, вр. ал. 1 НК, тъй като на неустановена дата в края на месец октомври 2019 г. и на неустановено място, заедно с подполковник Б. Г. И., организирай и до 19.05.2020 г. заедно с него ръководей престъпна група с участници П. П. К. и В. И. П., като групата била създадена с користна цел и с цел да върши престъпления по чл. 354а, ал. 1 НК, и в нея участва длъжностно лице – подп. Б. Г. И.. Обвинението е предявено на упълномощения от него защитник адвокат И. В. от САК в условията на задочно производство на 01.06.2021 г.

С молба до ВОП - С. /л. 199, т. 6 ДП/, адв. И. В. е представил в прокуратурата на 08.10.2020 г. договор за правна помощ № 625180 от 25.07.2020 г. и адвокатско пълномощно от същата дата, с които И. М. го е упълномощил за свой защитник по ДП № 25-Сл/2020 г., пр.пр. № 559/2020 г. по описа на ВОП-С. да го представлява пред всички инстанции /л.203, т. 6 ДП/.

С постановление от 10.08.2021 г. /л. 89 – 90, т. 90 ДП/ на И. М. са повдигнати обвинения по чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. ал. 1 НК, за това, че през 2019 г., в периода от неустановена дата до 10.10.2019 г. в гр. С., в съучастие като подбудител и помагач с извършителя П. П. К., с подбудителя и помагач подполковник Б. Г. И. и с подбудителя и помагача В. П. Д., умишлено склонили П. П. К. и умишлено го улеснили на 10.10.2019 г., около 19.35 ч., в гр. С., ж.к., на улица, минаваща пред блок, умишлено да умъртви С. К. М., като убийството е извършено по начин и със средство, опасни за жИ.та на мнозина, с користна цел и предумишлено; и по чл. 321, ал. 3, пр. 2-ро, пр. 3-то и пр. 4-то, вр. ал. 1 НК, тъй като на неустановена дата в края на месец октомври 2019 г. и на неустановено място, заедно с подполковник Б. Г. И., организирайл и до 19.05.2020 г. заедно с него ръководил престъпна група с участници П. П. К. и В. И. П., като групата била създадена с користна цел и с цел да върши престъпления по чл. 354а, ал. 1 от НК, и в нея участва длъжностно лице – подполковник Б. Г. И.. Постановлението е предявено на защитника му адвокат В. в условията на задочно производство на 10.08.2021 г.

Всички постановления за привличане като обвиняем са предявени на обвиняемия М. на 06.10.2022 г.

По обвинителен акт с вх. № 832/25.08.2021 г. Военно-окръжна прокуратура - С. е внесла ДП № 25-Сл/2020 г. в Софийския военен съд, където на същата дата е образувано нохд № 231/2021 г. по описа на съда, с подсъдимии подп. Б. Г. И., П. П. К., И. Атанасов М. и В. П. Д..

В разпоредително заседание от 14.12.2021 г. състав на съда е прекратил съдебното производство и е върнал делото за допълнително разследване на ВОП-С. поради допуснати на ДП съществени нарушения на процесуалните правила. С определение № 15/17.02.2022 г. по чнд № 11 от 2022 г. по описа на Военно-апелативния съд, влязло в сила на същата дата, определението на СВС е потвърдено.

С писмо изх. № 135 от 18.02.2022 г. делото е върнато от ВАпС на СВС, откъдето с писмо изх. № 116 от 21.02.2022 г. нохд № 231/2021 г. е върнато на ВОП-С. за доразследване ведно с ДП № 25-Сл/2020 г.

С постановления на Военно-окръжния прокурор на ВОП-С. срокът за разследване по делото няколкократно е удължаван, считано от 17.03.2022 г. до 16.01.2023 г.

С определения № 3/02.03.2022 г. по чнд № 31/2022 г. и № 5/07.03.2022 г.

по чнд № 34/2022 г. по описа на СВС, мерките за неотклонение на обвиняемите Б. И. и П. К. са отменени на основание чл. 234, ал. 9 НПК /т. 92 ДП/. Обвиняемият В. Д. е без мярка за неотклонение по делото.

С молба до ВОП-С. с вх. № СП-559/13.07.2022 г. /т.95 ДП/, адв. В. е уведолил прокуратурата, че обвиняемият И. А. М. желае по собствена инициатива да се яви пред ВОП-С. и да съдейства за изясняване на всички обстоятелства по делото и за установяване на обективната истина. Той е уточнил, че в най - близко време М. доброволно ще се яви пред съответните държавни институции по своето местопребиваване и ще заяви съгласието си за незабавно предаване на Българските съдебни власти в съответните екстрадиционни процедури.

В изпълнение на горното, на 18.07.2022 г. в 16.20 ч. И. М. се е явил сам в полицейската станция в гр. Б. – ..., придружаван от защитника си адв. И. В. /писмо до ВОП-С. с рег. № В-13235/18.07.2022г. на Дирекция „Международно оперативно сътрудничество“ към МВР за получено съобщение от Бюро С. - Г., в което дословно е записано: “...Лицето се е явило само, придружавано от адвокат...” /т. 95 ДП/.

С решение на Апелативния съд в Б. от 20.09.2022 г. /т. 95 ДП/ е разрешено екстрадирането на И. М. в Република България въз основа на издадената срещу него Европейска заповед за арест от 21.05.2020 г. от Военно-окръжна прокуратура С. за повдигнатото му обвинение с постановление от 20.05.2020 г. за извършено престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 9 и 10 вр. чл. 115 вр. чл. 20, ал. 3, вр. ал. 1 НК /т. 95ДП/.

С писмо от 26.09.2022 г. Главната прокуратура на Б., отдел „Екстрадиция/предаване/“, е уведомила ВОП-С., че е разрешила екстрадицията на И. М. от Г. в Република България с цел наказателно преследване за престъплението, което отговаря на Европейската заповед за арест на ВОП-С.. Към писмото е приложен и препис на Решението на Апелативния съд в Б. /т.95 ДП/.

В изпълнение решението на Апелативния съд в Б. от 20.09.2022 г., И. М. е бил предаден на компетентните български власти на 05.10.2022 г. в Б. и приведен в следствения арест на бул. „Г.М.Димитров“ гр. С..

По искане на ВОП-С., с определение № 23/07.10.2022 г. по чнд № 145/2022 г. по описа на Софийския военен съд, на И. М. е взета мярка за неотклонение „Задържане под стража“. Определението е обжалвано пред Военно-апелативния съд, който с определение № 60/13.10.2022 г. по вчнд № 57/2022 г. по описа на съда го е потвърдил.

С определение № 29/09.12.2022 г. по чнд № 227/2022 г., състав на Софийския военен съд /СВС/, по реда на чл. 65 НПК е изменил мярката му за неотклонение от „Задържане под стража“ в „Домашен арест“, която да се изпълнява на адрес: С., бул. „.....“, бл. ...,

Първоинстанционният съд е направил актуална преценка на събраните

до този момент в 96 тома доказателства и е дал правилен отговор на въпроса относно наличието на достатъчно събрани по предвидения в НПК ред фактически данни, даващи основание да се направи обосновано предположение за съпричастност на обвиняемия в извършване на това престъпление, което предположение не е отпаднало или разколебано към настоящия момент. Този извод се споделя и от настоящия състав.

Правилно е становището на основания съд, че при преценка на основанията за задържане или не на обвиняемия М. следва да се преценява само обвинението му за престъпление по чл. 116 НК, за което е издадена и Европейската заповед за арест. Въззивният съд се солидализира с изводите на съда в тази насока и не счита за нужно да ги повтаря.

Законосъобразен е изводът, че от събраните по делото гласни и писмени доказателства няма данни за реална опасност обвиняемият И. М. да се укрие. Съдът правилно е приел в тази насока обстоятелството, че М. сам се е предал на компетентните власти във ... за стартиране на процедурата за неговата екстрадиция в България. Горното сочи за желанието му да съдейства за разкриване на обективната истина по делото, за по-бързото приключване на досъдебното производство и внасяне на делото в съда. Не следва да се тълкуват в негов ущърб несъгласието му с опростената процедура по екстрадиция и желанието му да се спази принципа за специалност пред Апелативния съд в Б., на което той има законово право. В подкрепа на извода за липсата на опасност М. да се укрие са също неговото чисто съдебно минало; наличието на настоящ адрес в гр. С., на който живее семейството му и недоброто му здравословно състояние, за което са необходими специални грижи. Недоброто му здравословно състояние се подкрепя от Медицинска справка с изх. № .../02.11.2022 г. от Директора на Медицински център при Окръжна служба „Изпълнение на наказанията“ - С. /т.96 ДП/, от която е видно, че М. страда от болестта епилепсия и че по време на престоя му в ареста има категорично потвърдени два епилептични припадъка, като при първия е викана Бърза помощ, а вторият е овладян от лекар в ареста. Във връзка със здравословното му състояние, по молба на защитника му адв. В., с постановления от 03.11.2022 г. и от 16.11.2022 г. на прокурор от ВОП-С., обвиняемият М. е привеждан във ВМА С., където са му били извършени медицински преглед от невролог и медицински изследвания, за които му е издаден амбулаторен лист № 3775 от 07.11.2022 г. /т.96 ДП/.

Правилно и обосновано съдът е приел, че е отпаднало и другото кумулативно изискване на разпоредбата на чл. 63, ал. 1 от НК – съществуването на реална опасност М. да извърши друго престъпление, включително такова против правосъдието. В частта по делото за престъплението по чл. 116 , ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. ал. 1 НК са разпитани другите трима обвиняеми Б. И., П. К. и В. Д.; всички възможни свидетели и са извършени всички други необходими процесуално – следствени действия, за да се твърди сега, че обвиняемият би

могъл да извърши престъпление против правосъдието ако е на свобода - да предприеме действия по манипулиране на доказателствени източници, въздействие върху свидетели и елиминиране на уличаващи го предмети и доказателства.

Освен това, от задържането на М. до настоящия момент органите на ВОП-С. са му провели два разпита като обвиняем в присъствието на защитника му адв. В., съответно на 06.10.2022 г. , когато са му били предявени всички постановления за привличане като обвиняем и на 01.11.2022 г. В двата разпита той се е възползвал от правото си да не дава обяснения. В първия си разпит е заявил, че не се признава за виновен по повдигнатите му обвинения и няма нищо общо с убийството на М., а във втория е обяснил единствено влошеното си здравословно състояние.

Правилно при вземане на решението си основният съд е преценил и обстоятелството, че всички останали обвиняеми по делото към този момент са без мерки за неотклонение.

Мярката за неотклонение не е способ за събиране на доказателства. Вярно е, че съгласно чл. 63, ал. 4 от НПК, за престъплението по чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. ал. 1 НК, в което е обвинен И. М., задържането под стража в досъдебното производство може да продължи до една година и шест месеца, но това не означава, че обвиняемият трябва непременно да бъде задържан под стража за такъв срок. Мярката за неотклонение „Задържане под стража“ не е и вид наказание, за да се прилага по отношение на лица, които не са осъдени с влязла в сила присъда. Съгласно чл. 5 ал. 3 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, всяко арестувано лице трябва да бъде своевременно изправено пред съдия или пред длъжностно лице, упълномощено от закона да изпълнява съдебни функции и има право на гледане на неговото дело в разумен срок или на освобождаване преди гледане на неговото дело в съда. Именно в съдебната фаза, в рамките на един състезателен процес, страните могат да осъществят в пълна степен своите процесуални права. С оглед обстоятелствата по настоящото наказателно производство, невнасянето на делото в съда в разумен срок, води до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия.

При преценка на всички относими обстоятелства по чл. 65, ал. 4 НПК, въззивният съд намира, че определението на Софийския военен съд е правилно, законосъобразно и обосновано и следва да бъде потвърдено, а протестът срещу него оставен без уважение.

Законосъобразно основният съд е постановил на основание чл. 62, ал. 6, вр. ал. 1 НПК мярката за неотклонение да се контролира и чрез електронно наблюдение по реда на чл. 274 ЗИНЗС.

По изложените съображения и на основание чл. 65, ал. 9 от НПК Военно-апелативният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 29/09.12.2022 г. по чнд № 227/2022 г. по описа на Софийския военен съд.

Препис от настоящото определение да се изпрати на началника на ... и на началника на Областна служба „Изпълнение на наказанията“ - С. за изпълнение по реда на чл. 62, ал. 5 НПК и чл. 274 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на жалба и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____